

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

בפני כבוד השופט אמיר ויצנבליט

אריה להט

התובע

נגד

קרן עטר

הנתבעת

בשם התובע: עו"ד יעל פרלשטיין ועו"ד ציפורה שגל
בשם הנתבעת: עו"ד יובל שרביט

פסק דין

1. לפני תביעת לשון הרע.

2. לפי הנטען בכתב התביעה, התובע נחשף ליוזמה בשם "מישהי ערה", אשר בה נשים המרגישות חשש כשהן הולכות לבד ברחוב מתקשרות לנשים אחרות לשם ליווי טלפוני וסיוע. התובע, לטענתו, סבר כי בתמיכה ליוזמה זו, ככל שאותן נשים ישוחחו עם גבר והשיחה תושמע ברמקול בטלפון, הדבר יסייע בהרתעת תוקפים פוטנציאליים. התובע טוען כי הוא פתח מספר טלפון חדש לעניין זה. התובע כתב פוסט בקבוצת פייסבוק שנקראת "Secret Tel Aviv" והמונה לדבריו 338,000 חברים, שבו הציע למי שחש מצוקה בלילה, שעוקבים אחריו או שמטרידים אותו, להתקשר אליו ולשים את השיחה על הרמקול וכך להרתיע את התוקף. לדברי התובע, הוא קיבל תגובות תומכות לפוסט שלו. התובע טוען כי לפוסט שלו היו 18 שיתופים, 144 תגובות, ו-933 חיבובים.

לפי המתואר בכתב התביעה, בתחילה כתבה הנתבעת בתגובה לפוסט של התובע, כי היא משתפת את הצעתו בקבוצה של נשים. כפי שנראה בהמשך, הנתבעת שיתפה את הפוסט של התובע בשתי קבוצות וואטסאפ, ששמן "מישהי ערה – רמת גן, גבעתיים" ו"מישהי ערה – יד אליהו", ושהן לפי העדות שנשמעה בקבוצות שבהן ניתן סיוע לנשים החשות במצוקה.

לאחר מכן כתבה הנתבעת תגובה נוספת בפייסבוק לפוסט של התובע, כדלקמן: "**מסתבר שיש כמה בנות שאמרו שממש אבל ממש לא להשתמש בהצעה הזו שלך. המבין יבין**". בקבוצת הוואטסאפ "מישהי ערה – רמת גן, גבעתיים", לאחר שהנתבעת שיתפה את הפוסט של התובע

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

מהפייסבוק, רשמו שתי חברות בקבוצה הודעות שבהן נרשם שהתובע מוכר להן ושהוא אמין. הנתבעת השיבה לכך בקבוצת הוואטסאפ: "מוזר כי אמרו שהוא מטרידן".

לפי המתואר בכתב התביעה, התובע פנה לנתבעת בטרונייה לגבי פרסומיה, וזו בתחילה לא חזרה בה, אולם לאחר מכן כתבה לו: "אכן הייתי צריכה לברר לעומק". התובע טוען כי פנה לנתבעת בבקשה לערוך את תגובתה, אולם הנתבעת לא עשתה כן ולא מחקה את התגובה. בנוסף, התובע טוען כי פנה למנהלי הקבוצה, אולם אלו לא השיבו לו.

התובע טוען כי שני הפרסומים האמורים שעשתה הנתבעת הם בגדר לשון הרע. זאת לצד אזכור של עילות נוספות בדין, למשל, פגיעה בפרטיות, פרסום שקר מפגיע ותיאור כוזב. עם זאת, העילה המרכזית שעליה נסמך התובע היא לשון הרע, וכך גם עולה מסיכומיו. התובע טוען שהאמור בפרסומיה של הנתבעת אינו אמת. התובע טוען שהפרסום נעשה בכוונה לפגוע בשמו הטוב. סכום התביעה הוא 100,000 ש"ח.

3. הנתבעת מכחישה בכתב הגנתה שהפרסומים הנטענים הם בגדר לשון הרע. הנתבעת טוענת כי כשהתובע פרסם את הודעתו בפייסבוק, הוא זכה גם לתגובות המפקקות במניעיו. הנתבעת טוענת שראתה בחיוב את הפוסט של התובע בפייסבוק, ולכן ראתה לנכון לשתפו בקבוצת הנשים בוואטסאפ – ועשתה כן בשתי קבוצות: "מישהי ערה רמת גן, גבעתיים", ו"מישהי ערה יד אליהו". אולם לדבריה, לתדהמתה חברה באחת מקבוצות הוואטסאפ כתבה בה בתגובה לשיתוף שעשתה, "שמעתי שהוא עצמו מטרידן אבל אוקיי". לדברי הנתבעת, לאחר מכן וכשהיא מזועזעת ונחרדת מן המידע שנמסר לה, היא כתבה את הפרסומים מושא התביעה.

הנתבעת חולקת על כך שהפרסומים מהווים לשון הרע, וכן טוענת להגנות הקיימות בדין. בכלל זאת טוענת הנתבעת כי הפרסום השני מבין אלו שהובאו לעיל נעשה בתום לב ומתוך חובה מוסרית לעשותו, על מנת שלא ימצא שהנתבעת מכשילה נשים בשיתוף הפוסט של התובע. הנתבעת טוענת שהתובע דרש ממנה שלא למחוק את תגובתה בפייסבוק אלא לערוך אותה בלבד, וכי הנתבעת הסבירה לו שאינה יכולה לערוך אותה כפי שהתבקש. לפי הנטען, הנתבעת מחקה את תגובתה בפייסבוק. לדבריה, היא הציעה לתובע לפרסם התצלול, והתובע דחה את הצעתה.

4. העדויות נשמעו בעל-פה. מטעם התובע העיד הוא עצמו. מטעם הנתבעת העידו היא עצמה, ו-ל.צ., אשר התכתבה עם הנתבעת ומסרה לה מידע שהיה ברשותה לגבי התובע.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

דיון והכרעה

א. התשתית העובדתית

5. התובע פרסם פוסט בפייסבוק בקבוצת "Secret Tel Aviv", כדלקמן (נספח 1 לכתב התביעה):

"היי שלום
לא יודע למי זה יעזור אבל במידה ומטרידים אתכם/עוקבים אחריכם
ברחוב אתם מוזמנים להתקשר אלי למספר שלי [מספר הטלפון הושמט,
א.ו.] (מספר נוסף שפתחתי במיוחד)
אשתדל לענות בכל שעה. שימו על רמקול ותשאלו אם אני כבר קרוב ואני
אענה שטיפה התעכבתי כי שוב פעם האמסטרף נשך כלב אחר. אשאר
איתכם על הקו עד שתצאו מכלל סכנה ♥"

ככל הנראה הפוסט פורסם ביום 21.5.2021 (עיינו, עמ' 16 שורות 26-31 לפרוטוקול). לפי תדפיס הפוסט שצורף לכתב התביעה, הוא זכה לכ-900 חיבובים, ובכתב התביעה נטען שהוא זכה ל-18 שיתופים. הפוסט גם זכה לתגובות רבות, 144 תגובות לטענת התובע בכתב התביעה. מהן, תגובות אוהדות, שאליהן הפנה התובע. לצד זאת, הפוסט גם זכה לתגובות אוהדות פחות וסרקסטיות, שאליהן מפנה הנתבעת.

6. הנתבעת בתחילה הגיבה לפוסט באופן חיובי, ורשמה: "משתפת בקבוצות הוואטס[ס]אפ שנפתחו למטרת להגן על בנות כשחשות סכנה ☺" (נספח 2 לכתב התביעה). הנתבעת גם עשתה לייק לפוסט (ראו, עמ' 20 לקובץ כתב התביעה).

7. לאחר מכן, הנתבעת שיתפה את הפוסט (באמצעות צילום מסך) בשתי קבוצות וואטסאפ. הנתבעת העידה כי מדובר בקבוצות וואטסאפ אשר, "נפתחו בשביל שאם מישהי הולכת לבד ומרגישה מאוימת אז היא כותבת שם ומי שערה באותו רגע אז הם פשוט או מגיבות לה והיא רושמת שהיא מפחדת או שמתקשרות אליה, פשוט מלוות אותה..." (עמ' 18 שורות 22-25 לפרוטוקול).

אחת הקבוצות שבהן שיתפה הנתבעת את הפוסט של התובע (בשעה 20:58) היא "מישהי ערה – רמת גן, גבעתיים". לשיתוף זה היו כמה תגובות סמוך לאחר מכן. אחת החברות בקבוצה רשמה (בשעה 21:05): "צריך לבדוק מי הבחור ומידת אמינות היום זה ממש מפחיד כך שלא סומכים על אף אחד ומבלי לבדוק ולהיות מעודכנות פה בקבוצה". שתי חברות אחרות בקבוצה כתבו: "מכירה אותו, הבחור אמין מאוד", וכן, "מכירה אותו גם הבחור אמין לגמרי" (בשעות 21:06 ו-21:09) (נספח 4 לכתב התביעה).

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

הנתבעת גם שיתפה במקביל את הפוסט של התובע בקבוצת הוואטסאפ "מישהי ערה – יד אליהו". בקבוצה זו השיבה ל.צ. (העדה מטעם הנתבעת) לשיתוף הפוסט (בשעה 20:58): "שמעתי שהוא בעצמו מטרידן אבל אוקיי". ל.צ. נשאלה בקבוצת הוואטסאפ, "ממי שמעת?", ואז השיבה ל.צ. (בשעה 21:04), "חברות" (נספח 2 לכתב ההגנה).

8. בהמשך, וכשעתיים לאחר שהנתבעת פרסמה את התגובה בפייסבוק לפוסט של התובע והתומכת בהצעתו, רשמה הנתבעת תגובה נוספת לפוסט של התובע, שבה רשמה את הפרסום הראשון מושא התביעה: "מסתבר שיש כמה בנות שאמרו שממש אבל ממש לא להשתמש בהצעה הזו שלך. המבין יבין". התובע הגיב לתגובה, כך: "מוזמנת לעמת אותי עם כל מידע כזה:". לאחר מכן התובע רשם תגובה נוספת לתגובת הנתבעת, כדלקמן: "כשאת אומרת משהו כזה בלי ביסוס ושמות זה נשמע בעיקר כמו מיזאנדריה אקראית, אבל אני מוכן בכיף לענות פה או בפרטי על כל טענה שתעלה מוליי" (ראו, עמ' 14 לקובץ כתב התביעה).

9. להבנתי בבוקר שלאחר מכן, כתבה הנתבעת בקבוצת הוואטסאפ "מישהי ערה – רמת גן, גבעתיים" את ההודעה הבאה, במענה לאלו שכאמור רשמו בינתיים כי הן מכירות את התובע ושהוא אמין: "מוזר כי אמרו שהוא מטרידן". זהו הפרסום השני מושא התביעה.

10. ביום 22.5.2021 התכתבו בעלי הדין ביניהם בהודעות פרטיות בפייסבוק. התובע כתב לנתבעת שהוא מבקש ממנה לבסס את אמירותיה המכפישות כלפיו. התובע דרש מהנתבעת לערוך, אך לא למחוק, את ההודעה (בלשונו: עורכת (לא מוחקת!)), להודות בכך שמדובר בדברי שקר ולהתנצל, והוסיף שככל שדרישתו לא תתקבל הוא יפעל נגדה במישור משפטי. הנתבעת השיבה ש"הפוסט נעול" כך שאינה יכולה לעורכו, וכי אין מדובר בלשון הרע שכן אכן יש נשים שהעלו טענות כלפי התובע. לאחר מכן הצדדים המשיכו להתכתב באשר לאפשרות לערוך את התגובה של הנתבעת. התובע ביקש לקבל את הפרטים של מי שמסר לנתבעת דברים עליו, וכן כתב שהוא ישמח למצות את הדין כלפי מי שהכפיש את שמו בפני הנתבעת, "כיוון שזה יותר חשוב ליי". הנתבעת כתבה, בין היתר, "אכן הייתי צריכה לברר לעומק" (נספח 1 לתיק המוצגים מטעם התובע).

11. לאחר הגשת התביעה הנתבעת התכתבה עם ל.צ. בוואטסאפ (ראו, עדות הנתבעת בעמ' 19 שורה 25 ואילך לפרוטוקול). ל.צ. שלחה לנתבעת צילומי מסך מקבוצה בטלגרם (שצורפו לתיק המוצגים מטעם הנתבעת). ל.צ. תיארה את קבוצה זו כ"קבוצה אנונימית" שנועדה לדווח על מטרידנים (עמ' 31 שורות 29-34 ועמ' 32 שורות 10-11 לפרוטוקול). בקבוצת הטלגרם מופיעות הודעות המייחסות לתובע, או לאדם הנושא את שמו, מעשי הטרדה. חלקן של הודעות אלו הן אנונימיות – כלומר, לא רשום בטלגרם מי שלח אותן. אבקש שלא לחזור על האמור בהודעות בטלגרם.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

ל.צ. העידה שדבריה בקבוצת הוואטסאפ נרשמו על בסיס המידע שנחשפה אליו בטלגרם (עמ' 31 שורה 29 ואילך לפרוטוקול). ל.צ. העידה שההודעות שנשלחות בטלגרם הן אנונימיות (עמ' 32 שורה 32 עד עמ' 33 שורה 4 לפרוטוקול), ושהיא עצמה אינה מכירה את הנשים שכתבו את ההודעות (עמ' 33 שורות 14-16 לפרוטוקול).

12. הנתבעת העידה שהתכתבה עם נשים שאישרו בפניה את החשדות שיוחסו לתובע, אולם לא הובאו מצידה פרטים נוספים בנושא, ואותן נשים לא הגיעו למסור עדות (עמ' 20-21 ועמ' 27 שורות 22-31 לפרוטוקול). הנתבעת העידה שאינה מכירה את אותן נשים שהעלו את הטענות כלפי התובע (עמ' 29 שורות 14-15 לפרוטוקול).

ב. הפרסום הראשון – התגובה בפייסבוק

13. הפרסום הראשון בו עוסקת התביעה הוא תגובה בפייסבוק שרשמה הנתבעת לפוסט של התובע. כאמור, בתחילה רשמה הנתבעת תגובה האוהדת את הפוסט של התובע (בה נאמר: "משתפת בקבוצת הוואטס[ס]אפ שנפתחו למטרת להגן על בנות כחששות סכנה"). הנתבעת אף עשתה לייק לפוסט של התובע. אולם לאחר מכן כתבה הנתבעת את התגובה הבאה שבגינה מייחס התובע לנתבעת אחריות לפי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן – **חוק איסור לשון הרע**): "מסתבר שיש כמה בנות שאמרו שממש אבל ממש לא להשתמש בהצעה הזו שלך. המבין יבין".

14. דעתי היא שהפרסום הראשון אינו עולה לכדי דברי לשון הרע. ראשית, לשון התגובה היא כללית. כל שנאמר בתגובה הוא שיש נשים שאמרו לא להשתמש בהצעת התובע. הנתבעת אף לא כללה בתגובתה הסבר מדוע לא להשתמש בהצעה של התובע. אין בתגובה ייחוס עובדתי כלשהו לתובע. לשון כללית שכזו לטעמי אינה עומדת ברף הנדרש להוות דברי לשון הרע.

השאלה האם פרסום מהווה לשון הרע נבחנת על-פי משמעות הפרסום בעיני הקורא הסביר (עיינו, למשל, ע"א 6903/12 **Canwest Global Communications Corp נ' עזור**, פסקה 20 (22.7.2015)). אינני סבור שהקורא הסביר יודע לייחס משמעות העלולה לפגוע בכבודו של התובע מן הדברים הכלליים שכתבה הנתבעת בתגובתה. העובדה שיש נשים שאמרו לא להשתמש בהצעת התובע, היא כוללנית למדי (השוו, ת"א (שלום ת"א) 39556-08-18 **ברנד נ' אירוס**, פסקה 14 (5.10.2020)). כשם שאדם שמציע את שירותיו ישמח שיהיו מי שימליצו עליו, כך עליו לקחת בחשבון שיתכן שיהיו כאלו שלא ימליצו על שירותיו.

ודוק, התובע פרסם הצעה מטעמו בפייסבוק, בקבוצה המונה לטענתו מאות אלפי אנשים. התובע אינו יכול לצפות רק ל"קהל אוהד" להצעתו, ועליו לדעת להתמודד גם עם מי שיסבור שאין לעשות שימוש בשירותיו. מדובר בהתבטאות לגיטימית, מתונה וכללית אשר אמורה להיות בגדר ציפייתו הסבירה של מי שמעלה הצעה להיעזר בשירותיו בתפוצה רחבה כל כך.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

שנית, נראה שגם התובע לא סבר בזמן אמת כי מדובר בהתבטאות פסולה, וכזו המקימה אחריות משפטית. התובע הגיב לתגובה, וכתב: "מוזמנת לעמת אותי עם כל מידע כזה:". לאחר מכן התובע רשם תגובה נוספת לתגובת הנתבעת, כדלקמן: "כשאת אומרת משהו כזה בלי ביסוס ושמות זה נשמע בעיקר כמו מיזאנדריה אקראית, אבל אני מוכן בכיף לענות פה או בפרטי על כל טענה שתעלה מולי" (ראו, עמ' 14 לקובץ כתב התביעה). כלומר, נראה שהתובע השיב לתגובה באורח מתון, הוא כלל באחת מתגובותיו סמיילי, ואף ביקש לעודד שיח לרבות בפייסבוק ובפני כל על כל טענה שתועלה מולו. זאת, בלשונו, "בכיף". רק למחרת, בהתכתבות פרטית בין הצדדים, שינה התובע את טון הדברים, טען כלפי הנתבעת כי מדובר בהודעות מכפישות, והעלה את האפשרות לנקוט הליך משפטי נגדה.

שלישית, לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בתגובה אחת מבין תגובות רבות – 144 במספר לגרסת התובע (ראו עדות התובע בעמ' 14 שורה 31 עד עמ' 15 שורה 6 לפרוטוקול). בין מכלול תגובות אלו, זכה התובע לתגובות אוהדות (עיינו, התגובות המופיעות בנספחי כתב התביעה, כגון: "...כך ירבו גברים ונשים כמוך...", "וואו יוזמה פשוט מקסימה אתה מהמם ♥", "איזה נסיך. הלואי וכל הגברים היו חושבים עלינו ככה" ו"סחתיך עליך, כל הכבוד"). מנגד, היו גם תגובות אוהדות פחות ואף סרקסטיות (עיינו, התגובות המופיעות בנספח 1 לכתב ההגנה, כגון: "אחלה דרך להשיג מספרים", "דרך מושלמת לצאת מהרווקות בקלות. שאפו", ו"איך נדע שאתה לא הרוצח?").

מבין כל תגובות אלו, מצויה תגובתה של הנתבעת. זו, כאמור, בעלות לשון כללית למדי. בנסיבות אלו, סבורני שמדובר בתגובה שהמשקל אשר הגולש הסביר בפייסבוק נותן לה הוא זניח, אם כלל קיים.

רביעית, בהתכתבות הפרטית בין הצדדים למחרת, כתב התובע, בין השאר, כי אם הנתבעת תשתף אותו בזהות האדם שהכפיש אותו בפניה, ישמח למצות את הדין עימו, "כיוון שזה יותר חשוב ליי" (עמ' 7 לתיק המוצגים מטעם התובע). כלומר, התובע החזיק בעמדה שמיצוי הדין עם מקור המידע חשוב לו יותר ממיצוי הדין עם הנתבעת.

חמישית, עיון בסיכומי התובע מלמד שאין בהם הנמקה ממוקדת ומספקת מדוע פרסום זה מהווה לשון הרע.

15. מטעמים אלו, דעתי היא שהפרסום בפייסבוק אינו עולה לכדי דברי לשון הרע. למעלה מן הנדרש, אף אם אחרת, הרי שלנתבעת עומדת בנדון הגנת תום הלב, ומאותם הטעמים שיובאו להלן באשר לפרסום הבא.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

ג. הפרסום השני – ההודעה בקבוצה בוואטסאפ

16. בשלב שבו אהדה הנתבעת את הצעתו של התובע, כעולה מתגובתה הראשונה של הנתבעת לתובע בפייסבוק, היא שיתפה את הפוסט של התובע בשתי קבוצות וואטסאפ שמטרותן סיוע לנשים במצוקה. באחת מהן הגיבו שתי נשים באומרו שהן מכירות את התובע ושהוא אמין. בשנייה נאמר לה מפי חברה בקבוצה כי שמעה שהתובע הוא "מטרידן", וזאת מפי "חברות" (נספח 2 לכתב ההגנה). בעקבות מידע זה, הנתבעת פרסמה בקבוצה האחרת (שבה כבר שתי חברות רשמו שהתובע אמין), את הפרסום השני מושא התביעה: "מוזר כי אמרו שהוא מטרידן".

17. פרסום זה מהווה לשון הרע. הוא עלול להשפיל את התובע או לבזותו (עיינו, סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע; אציין שהתובע הפנה בעניין זה לדיון במילה "מטרידן" בת"א (שלום ת"א) 32745-03-21 שפיר נ' נתניהו, פסקה 13.2 (29.3.2023) (ערעור תלוי ועומד, ע"א (מחוזי ת"א) 27311-06-23), אך באותו עניין לא נקבע שאין מדובר בלשון הרע, הגם שיצוין כי בהמשך פסק-הדין נקבע שעומדת לנתבעת שם הגנה בדין; מכל מקום, כל מקרה ונסיבותיו). אולם לנתבעת עומדות הגנות מפני הטלת אחריות עליה.

18. לנתבעת עומדת הגנת תום הלב לפי סעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע, שעניינו בפרסום שנעשה בתום לב, בנסיבות שבהן "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום".

19. כפי שנפסק, הגנה זו בנויה משלושה רכיבים: היחסים שבין המפרסם לנמען הפרסום; תוכן הפרסום; והנורמה המחייבת לעשות את הפרסום (ראו, דנ"א 2121/12 פלוני נ' אורבך, פ"ד סז(1) 667, 720 (2014)). אשר ליחסים שבין המפרסם לנמען, "...אף שלא תתקיים היכרות כלשהי בין המפרסם לנמען... אין מניעה עקרונית שתקום חובה מכוח יחסיו של מפרסם עם ציבור רחב של נמענים" (שם, בעמ' 720-721). אשר לתוכן הפרסום, עליו להיות כזה שלנמען עניין לקבלו (שם). בין שני יסודות אלו – היחסים בין הצדדים ותוכן הפרסום – קיימים יחסי גומלין. "...מידע בעל חשיבות עליונה לנמען, למשל כשמדובר במה שנחזה כסכנת חיים, עשוי להקים חובת פרסום גם בין זרים מוחלטים. במקרה אחרון זה עצם הימצאותו של מידע הנוגע לאדם אחד בידי אדם אחר, הוא היוצר את היחסים ביניהם" (שם). אשר לנורמה המטילה חובה לפרסם, זו אינה חייבת להיות מעוגנת בחוק, אלא היא גם יכולה להיות קיימת במישור החברתי-מוסרי בלבד, ולשקף תפיסה חברתית בדבר האיזון הראוי בין הערכים המתנגשים (שם).

כך, למשל, בת"א (שלום י-ם) 19-07-76653 פלוני נ' ברוכי (25.12.2022) (ערעור התקבל חלקית אולם לא לגבי הגנת תום-הלב; ע"א (מחוזי י-ם) 23-02-59830), נקבע שפרסום המזהיר מפני אדם החשוד בביצוע עבירות מין בקטינה חוסה תחת הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(2) לחוק, אף אם הפרסום אינו אמת (ראו, פסקה 52 לפסק-הדין: "משכך, מתקבלת טענת הנתבע, שפרסומיו

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

באו להזהיר את תושבי הישוב על מידת מסוכנות התובע, כפי שנתפסה באותו זמן"; וראו גם, ת"א (שלום ת"א) 38207-09-15 אזולאי נ' המועצה הדתית תל אביב יפו (30.6.2021) (ערעור נדחה, ע"א (מחוזי ת"א) 39514-10-21) (קבלת הטענה בדבר הגנת תום הלב על-פי סעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע, מקום שבו נעשתה אזהרה של הציבור בדבר אי-כשרות טליתות)).

20. הנתבעת לא כתבה את הודעתה בוואטסאפ בחלל הריק. הנתבעת בתחילה שיתפה את הפוסט של התובע בקבוצות הוואטסאפ. בכך, היא הביאה לידיעת החברות בקבוצה את הצעתו של התובע. בעקבות שיתוף זה, שתי חברות באחת הקבוצות כתבו בה הודעות שהן מכירות את התובע ושהוא אמין. אולם בינתיים הובא לידיעת הנתבעת מידע מקבוצת הוואטסאפ האחרת, שעורר אצלה חשד שהתובע הוא מטרידן. נכונות החשד לא הוכחה במשפט על-ידי הנתבעת. אולם בנסיבות אלו, הנתבעת פעלה מתוך החובה המוסרית והחברתית לסייג את השיתוף שעשתה היא עצמה של הפוסט של התובע. זאת על מנת שחלילה היא לא תביא למצב שבו שיתפה פוסט המעודד להשתמש בשירותיו של מי שהתברר לה לאחר מכן שיש כלפיו חשד כאמור, ובהשאלה מן הביטוי הידוע, בבחינת 'באה לברך ונמצאה מקללת'. בנסיבות אלו, הנתבעת פעלה מתוך החובה המוסרית והחברתית להביא בפני החברות בקבוצה את מלוא המידע שברשותה. כך גם עלה מעדותה של הנתבעת, כשהעידה (עמ' 19 שורות 1-3 לפרוטוקול):

"חזרת[ן] לקבוצה השנייה וראיתי ששתי בנות שם כתבו שהם מכירות אותו והוא אמין, ואז רשמתי שראיתי במקום אחר שמישהי כתבה שהוא מטרידן הרגשתי צורך לרשום את זה בגלל שאני זאת ששיתפתי את הפוסט".

ובהמשך עדותה (עמ' 23 שורות 6-19 לפרוטוקול):

"ש: אוקי אז כל פעם שאת שומעת על מישהו משהו את מפרסמת בפומבי?
ת: לא.
ש: רק פה מול ארי?
ת: זה רק בגלל שאחרי שאני זאת ששלחתי את הפוסט הזה אז רציתי להגיב עליו אני שלחתי את זה אני זאת שעשיתי את זה אחרת לא הייתי מתייחסת לזה בכלל.
...
אני זאת ששלחתי את הפוסט שלו לקבוצות ווטסאפ,
...
אם לא הייתי שולחת את זה גם אם היא הייתה כותבת בקבוצה הייתי מתעלמת מזה זה לא היה מעניין אותי בכלל".

21. ודוק, אני מוכן להניח, כפי שטוען התובע, כי המידע שנמסר לנתבעת לא היה מבוסס כדבעי. הדבר נמסר לה בקבוצת הוואטסאפ האחרת על-ידי גורם שלא הכירה קודם לכן. נאמר לה בקבוצת הוואטסאפ האחרת שהמידע הוא מפי "חברות", מבלי להוסיף פרטים. בהליך המשפטי התברר שהדברים בוססו על הודעות בטלגרם, שחלקן אנונימיות, ולא הוכחה אמיתותן. הנתבעת העידה ששוחחה עם נשים שהעלו טענות כלפי התובע, אולם אלו לא הובאו לעדות ולא נמסרו בנושא פרטים

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

נוספים. לא הונחה תשתית להוכחת נכונות עצם הדברים שנאמרו לגבי התובע (או לגבי אדם הנושא את אותו השם).

אולם, "הגנת תום הלב אשר בסעיף 15 איננה מותנית בהיות הפרסום אמת" (ע"א (מחוזי חי) 53807-10-20 פארס נ' בולוס, פסקה 24 (8.2.2021)). על רקע העובדה שקודם לעשיית הפרסום מושא התביעה הנתבעת עשתה פרסום שבו שיתפה את הפוסט של התובע, מדובר בנסיבות שבהן היא פעלה מתוך חובה מוסרית וחברתית לסייג את הפרסום שעשתה היא עצמה. זאת על מנת שלא יהיה ולו סיכון שכוונתה הטובה תסתיים בהכשלת הנשים שיעזרו בשירותיו של התובע. גם היה על הנתבעת לפעול במהירות הנדרשת, על מנת שבפרק הזמן שעד הבאת ההסתייגות בפני החברות בקבוצה לא תיזק אף אישה. בנסיבות אלו, די היה בחשד שהועלה בפני הנתבעת כדי להספיק לעשיית הפרסום השני כפי שנעשה.

22. היחסים בין הנתבעת לבין חברות קבוצת הוואטסאפ הם כאלו שמקימים את החובה לעשות את הפרסום, מן הטעם שהנתבעת היא ששיתפה בפניהן קודם לכן את הפוסט של התובע, והיה עליה לסייגו. תוכן הפרסום הוא כזה שלמענים עניין לקבלו, שכן הדבר נעשה סמוך לאחר שיתוף הפוסט של התובע המביא לידיעת חברות הקבוצה את הצעתו.

23. אני סבור כי אין לקבל את הטענה שלפיה הנתבעת לא נקטה לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם הפרסום הוא אמת, באופן השולל ממנה את הגנת תום הלב (סעיף 16(ב)(2) לחוק איסור לשון הרע). בנסיבות העניין, די היה בחשד שהובא בקבוצה האחת על מנת שתקום החובה להביאו במהרה בפני הקבוצה האחרת. זאת על רקע העובדה שהנתבעת עצמה שיתפה את הפוסט של התובע, ועלולה כך להכשיל חברה בקבוצה, ועל כן היה עליה לפעול מהר להבאת הדברים המסייגים בפני החברות בקבוצה. לאור העובדה שמדובר בהסתייגות שהיה על הנתבעת להביא לאחר שיתוף שהיא עצמה עשתה, לאור המטריה שבה עסקין שהיא חשש לסיכון שלום החברות בקבוצה, די היה במידע שברשות הנתבעת כדי להביאו בפני החברות בקבוצה, ומדובר בנקיטת אמצעים סבירים בנסיבות העניין. הדברים גם הובאו בפרסום כפי שהם: "אמרו ש..." – וכך אכן נאמר לה.

24. לזאת יש להוסיף, שהפרסום לא חרג מתחום הסביר בנסיבות העניין (סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע). הפרסום קצר למדי. הפרסום נעשה באותה המסגרת שבה נעשה השיתוף הקודם של הפוסט של התובע. הפרסום מנוסח באופן אשר משקף את המציאות ("אמרו שהוא מטרידן") – ואכן כך אמרו לנתבעת. לעניין זה הפער בין "אמרו" לבין "אמרה" אינו מהותי (וראו הערה לעניין זה, להלן).

25. זה המקום לחזור בקצרה לפרסום הראשון, שנעשה בפייסבוק. ככל שזה עולה לכדי דברי לשון הרע, גם הוא נהנה מהגנת תום הלב (אעיר שבכתב ההגנה עיקר ההתייחסות להגנות הוא באשר לפרסום בוואטסאפ, אולם הטענה להגנות מועלית גם באורח כללי באשר לתביעה כולה, עיינו,

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

סעיפים 2 ו-67 לכתב ההגנה; בסיכומיה טוענת הנתבעת להגנת תום-הלב אשר לשני הפרסומים; לא הוגשו סיכומי תגובה לתשובה המתנגדים (לכך). הנתבעת פעלה מתוך חובה מוסרית וחברתית לסייג את המלצתו של התובע גם בפייסבוק. כך בייחוד לאחר שהיא עצמה כתבה בתחילה תגובה אוהדת לפוסט של התובע, שעשויה הייתה לעודד את מימוש הצעתו – כך שהייתה עליה חובה לסייג זאת. הדברים בפייסבוק נרשמו באורח מתון.

26. בנוסף, עומדת לנתבעת הגנת האמת בפרסום לגבי הודעתה בוואטסאפ. הנתבעת לא כתבה שהתובע הוא מטרידן. היא לא ייחסה לו את עצם ההטרדה. הנתבעת כתבה את הדברים כפי שהובאו בפניה: "אמרו שהוא מטרידן". אכן, כך נאמר לנתבעת.

הפער בין "אמרו" לבין "אמרה" אינו מהותי (עיינו, סעיף 14 לחוק איסור לשון הרעה סיפא). מכל מקום, ל.צ. כתבה לנתבעת ש"חברות" אמרו כן, לשון רבים. בנוסף, קיים עניין ציבורי בפרסום כך בשים לב למטרת הקבוצה בוואטסאפ שהיא סיוע לנשים במצוקה. כן קיים עניין ציבורי בפרסום לאור השיתוף שעשתה הנתבעת לפוסט של התובע. משכך קיים עניין ציבורי בהסתייגות הנתבעת לשיתוף שעשתה בהינתן המידע שהובא בפניה.

סוף דבר

27. אשר על כן, התביעה נדחית.

28. אשר להוצאות, נתתי את הדעת לטירחה שהוקדשה לבירור ההליך ולמורכבותו. בהליך התקיימו שני דיונים. כן הוגשו סיכומים בכתב במקום להשמיעם בעל-פה, ולבקשת התובע. כן נתתי את הדעת לסכום התביעה. בנסיבות אלו, התובע יישא בשכר-טרחת בא-כוח הנתבעת בסך 16,000 ש"ח.

29. בנוסף, בשל הטירחה מצד הנתבעת בבירור התביעה והתייצבותה לדיונים, התובע ישלם לנתבעת הוצאות אישיות בסך 2,500 ש"ח.

30. לאור דחיית התביעה, התובע גם ישא בהוצאות הנתבעת באשר לשכר העדה מטעמה, בסך 500 ש"ח.

31. העדה מטעם הנתבעת רשאית לקבל את שכרה (בסך 500 ש"ח) מהסכום שהופקד לצורך זה בקופת בית המשפט – והמזכירות תפעל מול העדה בנושא. הנתבעת רשאית לקבל סכום זה חזרה לידיה כנגד הודעה כי שילמה לעדה את שכר עדותה ישירות.

ניתן להגיש ערעור על פסק-הדין תוך 60 ימים מיום המצאתו.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 65229-08-21 להט נ' עטר

ניתן היום, כ"ח אלול תשפ"ג, 14 ספטמבר 2023, בהעדר הצדדים.

אמיר ויצנבליט, שופט

